

## ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА ДОМАЋЕМ ТРЖИШТУ PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON DOMESTIC MARKET

Цијене произвођача индустријских производа на домаћем тржишту у јануару 2022. године у односу на децембар 2021. године, у просјеку су више за 1,4%, док су у односу на јануар 2021. године више за 8,2%.

Посматрано по намени потрошње, у јануару 2022. године у односу на децембар 2021. године, цијене капиталних производа више су за 4,7%, цијене трајних производа за широку потрошњу више су за 4,5%, цијене нетрајних производа за широку потрошњу више су за 2,1%, цијене енергије више су за 1,1%, док су цијене интермедијарних производа више за 0,8%.

Посматрано по подручјима индустријске производње (PRODCOM), у јануару 2022. године у односу на децембар 2021. године, цијене подручја (D) Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација више су за 1,5%, цијене подручја (C) Прерађивачка индустрија више су за 1,4%, цијене подручја (B) Вађење руда и камена више су за 1,3%, док су цијене подручја (E) Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине у просјеку ниже за 2,4%.

По областима индустријске производње, у јануару 2022. године у односу на децембар 2021. године, забиљежен је раст цијена у сљедећим областима: Поправка и инсталација машина и опреме 8,1%, Производња машина и опреме д.н. 6,9%, Производња намјештаја 4,6%, Вађење угља и лигнита 3,9%, Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала 3,4%, Производња пића 3,0%, Производња папира и производа од папира 2,9%, Производња прехранбених производа 2,1%, Вађење осталих руда и камена 2,0%, Производња рачунара, електронских и оптичких производа 1,7%, Производња хемикалија и хемијских производа 1,6%, Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација 1,5%, Остала прерађивачка индустрија 0,9%, Производња производа од гуме и пластичних маса 0,6%, Производња кокса и рафинисаних нафтних производа 0,4%, Производња одјеће 0,3%, Производња електричне опреме 0,1%.

Пад цијена у јануару 2022. године у односу на децембар 2021. године забиљежен је у сљедећим областима: Производња коже и производа од коже 3,0%, Прикупљање отпада, дјелатности обраде и одлагања отпада; рециклажа материјала 2,4%, Производња базних метала и Вађење руда метала 0,6%, Производња осталих производа од неметалних минерала 0,5%, Производња готових металних производа, осим машина и опреме 0,1%.

У преосталих шест области индустријске производње цијене у јануару 2022. године у односу на децембар 2021. године, у просјеку су остале на истом нивоу.

*Producer prices of industrial products on domestic market in January 2022, compared to December 2021, were on average 1.4% higher, while compared to January 2021 they were 8.2% higher.*

*By purpose of consumption, in January 2022, compared to December 2021, prices of capital goods were on average 4.7% higher, prices of consumer durables were on average 4.5% higher, prices of consumer non-durables were on average 2.1% higher, prices of energy were on average 1.1% higher and prices of intermediate goods were on average 0.8% higher.*

*By section of industrial production (PRODCOM), in January 2022, compared to December 2021, prices of the section (D) Electricity, gas, steam and air-conditioning supply were on average 1.5% higher, prices of the section (C) Manufacturing were 1.4% higher and prices of the section (B) Mining and quarrying were on average 1.3% higher while prices of the section (E) Water supply, sewerage, waste management and remediation activities were on average 2.4% lower.*

*By division of industrial production, in January 2022, compared to December 2021, prices increased in the following divisions: Repair and installation of machinery and equipment 8.1%, Manufacture of machinery and equipment n.e.c. 6.9%, Manufacture of furniture 4.6%, Mining of coal and lignite 3.9%, Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials 3.4%, Manufacture of beverages 3.0%, Manufacture of paper and paper products 2.9%, Manufacture of food products 2.1%, Other mining and quarrying 2.0%, Manufacture of computer, electronic and optical products 1.7%, Manufacture of chemicals and chemical products 1.6%, Electricity, gas, steam and air conditioning supply 1.5%, Other manufacturing 0.9%, Manufacture of rubber and plastic products 0.6%, Manufacture of coke and refined petroleum products 0.4%, Manufacture of wearing apparel 0.3%, Manufacture of electrical equipment 0.1%.*

*A decrease in prices in January 2022, compared to December 2021, was recorded in the following divisions: Manufacture of leather and related products 3.0%, Waste collection, treatment and disposal activities, material recovery 2.4%, Manufacture of basic metals and Mining of metal ores 0.6%, Manufacture of other non-metallic mineral products 0.5%, Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment 0.1%.*

*In the remaining six divisions of industrial production, prices in January 2022, compared to December 2021, remained on average at the same level.*

1. ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА ДОМАЋЕМ ТРЖИШТУ, ЈАНУАР 2022.  
PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON DOMESTIC MARKET, JANUARY 2022

| Назив (по PRODCOM-у)   | I 2022<br>XII 2021 | I 2022<br>I 2021 | I 2022<br>Ø 2021 | I 2021<br>Ø 2015 | Name (by PRODCOM)  |
|--|--------------------|------------------|------------------|------------------|--|
| УКУПНО   | 101,4              | 108,2            | 104,9            | 119,2            | TOTAL  |
| По намјени потрошње  |                    |                  |                  |                  | By purpose of consumption  |
| Енергија   | 101,1              | 106,3            | 103,8            | 124,9            | Energy   |
| Интермедијарни производи   | 100,8              | 109,9            | 105,6            | 116,8            | Intermediate goods   |
| Капитални производи  | 104,7              | 115,0            | 109,7            | 117,6            | Capital goods  |
| Трајни производи за широку потрошњу  | 104,5              | 120,2            | 106,2            | 122,1            | Consumer durables  |
| Нетрајни производи за широку потрошњу  | 102,1              | 109,3            | 106,7            | 109,7            | Consumer non-durables  |
| По подручјима и областима  |                    |                  |                  |                  | By sections and divisions  |
| B Вађење руда и камена   | 101,3              | 96,9             | 99,9             | 116,5            | B Mining and quarrying   |
| 05 Вађење угља и лигнита (мрког)   | 103,9              | 92,7             | 97,8             | 135,2            | 05 Mining of coal and lignite (black coal)   |
| 07 Вађење руда метала  | 99,4               | 98,4             | 100,7            | 110,6            | 07 Mining of metal ores  |
| 08 Вађење осталих руда и камена  | 102,0              | 103,2            | 102,2            | 99,3             | 08 Other mining and quarrying  |
| C Прерађивачка индустрија  | 101,4              | 110,9            | 106,9            | 119,2            | C Manufacturing  |
| 10 Производња прехранбених производа   | 102,1              | 112,3            | 107,9            | 110,6            | 10 Manufacture of food products  |
| 11 Производња пића   | 103,0              | 107,1            | 104,6            | 117,9            | 11 Manufacture of beverages  |
| 12 Производња дуванских производа  | 100,0              | 95,7             | 97,4             | 85,8             | 12 Manufacture of tobacco products   |
| 13 Производња текстила   | 100,0              | 103,3            | 101,7            | 104,2            | 13 Manufacture of textiles   |
| 14 Производња одјеће   | 100,3              | 109,7            | 106,7            | 97,3             | 14 Manufacture of wearing apparel  |
| 15 Производња коже и производа од коже   | 97,0               | 95,6             | 103,5            | 100,1            | 15 Manufacture of leather and related products   |
| 16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала | 103,4              | 111,7            | 107,4            | 128,7            | 16 Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials |
| 17 Производња папира и производа од папира   | 102,9              | 110,5            | 107,9            | 106,1            | 17 Manufacture of paper and paper products   |
| 18 Штампанье и умножавање снимљених записа   | 100,0              | 134,3            | 121,1            | 146,8            | 18 Printing and reproduction of recorded media   |
| 19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа  | 100,4              | 110,3            | 107,2            | 131,9            | 19 Manufacture of coke and refined petroleum products  |
| 20 Производња хемикалија и хемијских производа   | 101,6              | 112,6            | 108,4            | 114,1            | 20 Manufacture of chemicals and chemical products  |
| 21 Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата   | 100,0              | 100,3            | 100,2            | 104,7            | 21 Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations  |
| 22 Производња производа од гуме и пластичних маса  | 100,6              | 104,9            | 101,9            | 101,4            | 22 Manufacture of rubber and plastic products  |
| 23 Производња осталих производа од неметалних минерала   | 99,5               | 102,8            | 101,6            | 108,9            | 23 Manufacture of other non-metallic mineral products  |
| 24 Производња базних метала  | 99,4               | 111,8            | 107,8            | 125,5            | 24 Manufacture of basic metals   |
| 25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме   | 99,9               | 116,4            | 107,8            | 131,5            | 25 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment  |
| 26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа  | 101,7              | 105,2            | 102,5            | 104,9            | 26 Manufacture of computer, electronic and optical products  |
| 27 Производња електричне опреме  | 100,1              | 111,7            | 109,1            | 117,2            | 27 Manufacture of electrical equipment   |
| 28 Производња машина и опреме д.н.   | 106,9              | 108,9            | 108,0            | 109,8            | 28 Manufacture of machinery and equipment n.e.c.   |
| 29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица   | 100,0              | 109,0            | 105,5            | 103,1            | 29 Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers   |
| 30 Производња осталих саобраћајних средстава   | 100,0              | 105,0            | 100,8            | 111,3            | 30 Manufacture of other transport equipment  |
| 31 Производња намјештаја   | 104,6              | 120,4            | 106,3            | 122,2            | 31 Manufacture of furniture  |
| 32 Остала прерађивачка индустрија  | 100,9              | 102,6            | 101,6            | 115,5            | 32 Other manufacturing   |
| 33 Поправка и инсталација машина и опреме  | 108,1              | 113,8            | 111,0            | 117,6            | 33 Repair and installation of machinery and equipment  |
| D Производња и снабђевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација  | 101,5              | 104,7            | 101,9            | 118,8            | D Electricity, gas, steam and air conditioning supply  |
| 35 Производња и снабђевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација   | 101,5              | 104,7            | 101,9            | 118,8            | 35 Electricity, gas, steam and air conditioning supply   |
| E Снабђевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине              | 97,6               | 136,6            | 110,5            | 151,6            | E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities  |
| 38 Прикупљање отпада, дјелатности обраде и одлагања отпада; рециклажа материјала                                       | 97,6               | 136,6            | 110,5            | 151,6            | 38 Waste collection, treatment and disposal activities, material recovery  |

## МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

### Дефиниција

Индекс цијена произвођача индустријских производа је краткорочни статистички индикатор који показује динамику цијена произвођача индустријских производа.

Продајна цијена произвођача индустријских производа је цијена по којој произвођач продаје своје производе, редовним купцима на домаћем тржишту у највећим количинама, франко утоварено у вагон (камион) у мјесту произвођача.

У ову цијену улази регрес, ако га продавац остварује, а одбија се трговачки рабат и попуст који продавац одобрава купцу, ПДВ и акцизе.

### Обухват и класификација

Цијене произвођача индустријских производа се прикупљају на основу репрезентативне листе производа коју у 2022. години чине 374 производа. Сваког мјесеца прикупља се 1132 цијене.

Обухваћени су најважнији производи по индустријским областима.

Упитник о произвођачким цијенама, мјесечно доставља 323 изабрана предузећа. То су највећи произвођачи тј. они који имају највећу реализацију по индустријским областима.

За обрачун индекса цијена произвођача индустријских производа на домаћем тржишту користи се Номенклатура индустријских производа - НИП БиХ/PRODCOM 2016, која је у својој основи НИП БиХ 2010, ажуриран у складу са насталим промјенама у ЕУ PRODCOM листи.

### Пондери

Пондери који се примјењују за израчунавање индекса произвођачких цијена представљају релативно учешће одабраних производа у укупној вриједности продаје индустријских производа на домаћем тржишту.

Основни извор података за израду пондера је Годишњи извјештај индустрије ИНД-21 из 2015. године.

Структура пондера се мијења сваких пет година, док се сваке године пондери коригују за раст цијена настао у претходној години.

### Обрачун индекса

При обрачуну индекса произвођачких цијена потребно је израчунати елементарне индексе на нивоу производа (ЕПИ) који представљају однос цијене у текућем периоду и базне цијене (децембар претходне године). При томе се као мјера средње вриједности користи геометријска средина.

Из елементарних индекса на нивоу производа се рачунају агрегатни индекси тј. индекси разреда, области, подручја и укупан индекс, коришћењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину.

Референтна година за израчунавање индекса је 2015.

## METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

### Definition

*Producer Price Index of industrial products is a short-term statistical indicator which shows the dynamics of industrial producer price changes.*

*Producer selling price of industrial products is a price for which a producer sells his products to the regular customers on domestic market at maximum volume, franco loaded into the wagon (truck) at the producer's location.*

*This price includes reimbursement in case the producer realises it, as well as commercial rebate and discount the seller gives to the buyer, as well as VAT and excise.*

### Coverage and classification

*Producer Prices of industrial products are collected according to the representative list of products which in 2022 consists of 374 products. Each month 1,132 prices are collected.*

*The most important products by industrial division are covered.*

*The questionnaire on producer prices is submitted monthly by 323 selected enterprises. These are the largest producers, that is, those that have the largest realisation by industrial section.*

*For calculating Producer Price Index of industrial products on domestic market it is necessary to use a Nomenclature of Industrial Products in BH /PRODCOM 2016, which is in base Nomenclature of Industrial Products in BH 2010, updated in accordance with changes in EU PRODCOM list.*

### Weights

*Weights used for calculation of the Producer Price Index represent relative participation of chosen products in the total value of sale of industrial products on domestic market.*

*Main source of data for weights calculation is the Annual Industry Report IND-21 from 2015.*

*The structure of weights is changed every five years, while each year weights are corrected for the growth of prices occurring during previous year.*

### Aggregation

*When calculating the Producer Price Index it is necessary to calculate elementary indices on the level of products (EPI), which represent ratio between the current price and the base price (December of the previous year). Here, simple geometric mean is used as a measure of the average value.*

*From elementary indices on the level of products we calculate aggregate indices, that is, indices of class, division, section, as well as the total index, using Laspeyres's formula for weighted arithmetic mean.*

*Reference year for calculating the index is 2015.*